Anul I. — Nrul 2. Prețul unui exemplar **4** Lei. Timișoara, 12 Iunie 1927.

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. *A. C. CUZA*

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA
I., Str. Gheorghe Coșbuc 2.

ANUNȚURILE
se primesc la Administrația ziarului și la toate agențiile de publicitate

In ajunul propagandei electorale

Stăm în plină criză și desorientare politică, îngrijorați de viitorul patriei noastre scumpe și înfiorați de vrajba și ura dintre noi.

Știm ,că aderenții noștri au rămas uimiți, că noi în „Rostul" ziarului nostru nu am amintit nici un cuvânt, că ne vom ocupa și cu politica.

Cu politica românească... da, cu politica — și cu Turcul și cu Neamțul — nu, pe aceasta din urmă, o lăsăm în grija altora!

Noi dorim să fim în primul și ultimul rând Români. Să muncim desinteresați, cu toată dragostea și cu tot idealismul sufletului nostru pentru fericirea, ridicarea, luminarea și întărirea neamuui nostru. Noi vrem să dăm totul, până și viața noastră, pentru națiune, tron și legea noastră strămoșească!

Iar în alegeri vom păși cu fruntea ridicată, cu sufletul curat și cu inima deschisă. Noi nu vom promite sarea și marea, cerul și pământul! Noi nu vom vorbi în numele Vostru, ca apoi să facem totul numai și numai pentru noi. Noi am jurat pe doctrinele sfinte ale „L. A. N. C." și le vom păstra cu credință. Vom munci și lupta, în frunte cu președintele nostru suprem, Dl. Prof. A. C. Cuza, din resputeri spre a le aduce cu o clipă mai înainte la îndeplinire. In aceste doctrine este depusă fericirea neamului întreg. Deviza noastră e: Hristos, Regele, Națiunea!

Vom veni — cât de curând — să vă vizităm la Voi acasă, să ne încălzim la focul sacru al inimelor voastre curate, să stăm la sfat, spre a pune în aplicare programul nostru!

Afară de noi, vor veni să vă viziteze și alți prietini vechi, de ai Vostri, luptători desinteresați, oameni cu trecut valoros și cu inimă românească.

Vor veni însă și alții... Acești din urmă vor veni cu droaia, se vor năpusti asupra Voastră și asupra satelor Voastre ca lăcustele. Aceste hiene politice, în veci flămânde și căutătoare după os de ros, vor da asalt... căci — spre bucuria lor începe din nou să se răspândească mirosul ademenitor al fripturei!

Incă de acum își ascut glasul, pe tocila roasă a demagogiei scârboase, toți pripășiții, toți Pușcăn lună, toți invalizii intelectuali.

Veți asista iubiților, din nou, la cea mai tristă și scârboasă comedie de propagandă electorală. Toți vor vorbi în numele Vostru, toți vor fi din sângele Vostru, toți se vor bate pe piept și se vor supralicita cu meritele câștigate în viața publică. Toți vor fi eroi dela Mărăști și Mărășești!...

Se vor scuipa, huidui, terfeli, ataca, calomnia și desgoli unul pe altul, vor veni înaintea Voastră cu statistici, cu date defaimante — îngrozitoare, cu învinuiri reciproce strigătoare la cer iu .. Vor răspândi broșuri, apeluri incendiare unul contra altuia, provăzute cu clișee, facsimile, scrisori în copie și multe altele...

Toți se vor prezenta de pe tribună, ca singurii demni de a conduce aceasta țară... toți se vor recomanda ca Arhanghelii neamului și Mântuitorii Voștri, ca apoi peste scurt timp, fără știrea și consimțământul Vostru, și cu atât mai puțin al lor, la porunca șefilor atotputernici să se unească, să se îmbrățișeze și să se sărute.

Convingere, dogmă, credință, toate — toate să asvârlă la o parte!

Toți acești propovăduitori și apostoli ai moralei, cinstei și credinței naționale, șarlatani ai vieții noastre politice, dacă interesul — să nu credeți cumva al țării sau al neamului — ci al lor, sau al șefilor va cere, din dușmani de moarte, peste noapte vor deveni frați de cruce, și din frați de cruce, dușmani de moarte.

Ceace spunem, am putea dovedi cu mii și mii de documente, cu mii și mii de fapte întâmplate. Durere, le cunoașteți și Voi tot atât de bine.

Noi ne întrebăm îngrijorați și plini de scârbă:... PÂNĂ CÂND?!

Voi îi veți asculta cu proverbiala Voastră indulgență, cu răbdarea Voastră fără margini și îi veți lăsa să înceapă din nou a vă spune vechea și zdrențuita lor poveste.

Aceste figuri demne de milă. uită, că Dumnezeu v'a înzestrat și pe Voi cu minte ageră și cu memorie sănătoasă.

Acești demagogi mincinoși uită, că ceace vă spun într'o propagandă electorală, au spus-o de sute și sute de ori... Au promis de nenumărate ori ceeace o să vă mai promită tot mai de atâtea ori și tot cu atâta dărnicie!

Ei apar, în modul cel mai regulat și cu o precisitate uimitoare, din propagandă în propagandă, ca paserile răpitoare și dispar. cât ce clipiți din ochi, spre a nu vă eși în cale până la proxima propagandă electorală. Ei sunt cometii misterioși de pe firmamentul nostru politic.

Uită, acești domni, că poporul nostru are un proverb tot atât de vechiu ca și el: „Cu minciuna poți dejuna, poți prânzi, dar să cinezi nicidecum".

Ei până acum s'au înfruptat la dejun, au banchetuit și la prânzul copios... și acuma — înarmați cu promisiuni fantastice și îmbrăcați în toga demagogiei, înfumurați și tantoși apropiindu-se timpul pentru cină, își grăbesc pașii spre Voi și spre satele Voastre.

Vor veni fără jenă, fără mustrare de conștiință, fără un pic de rușine!...

Pentru ei deputăția și demnitatea de senator este un obiect simplu de închiriat și de cumpărat... un obiect simplu de bâlciu. Care dă și care promite mai mult... acela — cred ei — va eși învingător!

Morală cinste, obligamente, datorii sfinte... sunt pentru ei nește fleacuri!

Comediantul prevenitor, falsul desinteresat, omul oaie blândă și democratul cu buzele de miere, de azi, după ce este ales, într'o clipă se transformă și devine tipul cel mai arogant, egoistul cel mai hrăpăreț, lupul cel mai bestial și birocratul cel mai îngâmfat de mâine!

Toți, din tagma acestor specimene, uită de obârșia de unde au plecat. Sângele li se suie în cap, domnia, poziția ușor câștigată le întunecă mințile, își zburlesc penele roase, să înfoaie și nu mai sunt accesibili, nu mai poți sta de vorbă cu ei!

Uită, aceste figuri triste, că toate sunt trecătoare... că este o lege eternă a firei, care e mai tare decât ei și care trece nepăsătoare, mâine sau poimâine, peste cadavrele lor scârboase, lăsându-le la disprețul și batjocura lumei.

Noi — cei dela L. A. N. C., ne iubim cu mult mai mult neamul, ne cinstim și adorăm cu mult mai mult țara și trecutul ei glorios, încât să fim în stare a generaliza cele spuse mai sus. Doamne ferește!

Nu ne atingem de adevărații noștri patrioți și conducători, fie ei de orice colorit politic; căci noi nu prin prizma politică, nu conduși de ură și răutate judecăm! Nu ne atingem de marii noștri luptători, cari au luptat și luptă pentru tot ce este sfânt-românesc. Nu ne atingem de aceia, cari s'au jertfit și sunt gata să se jertfească din nou pentru neam, rege și patrie... Față de aceștia avem și noi toată stima, toată dragostea și admirațiunea! Năintea lor ne închinăm cu smerenie și cu respect! Pe aceștia îi cunoașteți îndeajuns și Voi și le-ați ridicat un cult în inimele Voastre.

Noi vom zbiciui fără cruțare numai pe trântorii, pe aventurierii, pe demagogii și pe uscăturile noastre, pe voiajorii dintr'un partid într'altul, pe permanenții sprijinitori ai tuturor guvernelor, pe cei cu convingeri în culorile curcubăului, pe toți vânduții și jidoviții, pe cozile de topor și pe demoralizatorii vieții noastre publice. Și Domne, mulți mai avem de aceștia!... A umplut omida cornii...!

Față de acești din urmă, cari cred că au închiriat pe viață toate demnitățile posibile și imposibilie, vom fi fără cruțare, fără milă, fără rezervă!

Lupta aceasta pentru stârpirea lor și pentru curățirea și purificarea vieții noastre publice, ne-o impune jurământul nostru depus cu credință sfintă pe doctrinele Ligii Apărării Naționale Creștine.

Noi vom merge cu Dumnezeu înainte și nu vom cunoaște frica, căci luptăm pentru adevăr și dreptate!

Rugăm sprijinul tuturora, cari doresc fericirea neamului, spre a duce la izbândă cauza noastră sfântă, care este și trebue să fie cauza întregului neam românesc!

Vom lupta numai pe căi morale și legale!

Deviza noastră este: Hristos, Regele, Națiunea!

Traian M. Boleantu.

REBELIUNEA

Acum patru ani, în Iașul glorios al tuturor timpurilor românești, apare ca produs al realității vii, o organizație nouă sub un steag vechi, Liga Apărărei Naționale Creștine.

O realitate vizibilă pentru toți, totuși învizibilă pentru cei ce vor să fie orbi, pericolul jidovesc strânge la 4 Martie 1923, în jurul steagului naționalist creștin, pe oamenii de toate categoriile sociale și în cortegiu impozant se îndreaptă spre bătrâna Universitate a Iașilor spre a-și alege exponentul ideei, pentru care jurase în fața altarului.

De ce la Universitate? Dacă realitatea era situația desperată de ieri, progresivă azi, se simțea nevoia ca un glas să se ridice pentru a mișca pe toți cei cari erau striviți de aceași calamitate. Cine să o facă? Studentul de atunci, ca și cel de azi, care necunoscând compromisul conștiinței lui, spune numai adevărul cu ori și ce jertfă. Acolo unde învață ce este realitatea, s'au îndreptat tineri și bătrâni, bogați și săraci, culți și inculți, ca un omagiu adus tinereții care putea să strige în numele tuturor: de ajuns!

Dar tot acolo la Universitatea Iașilor, încă de acum 40 ani propovăduește de pe înălțimea Catedrei, de unde trebue spus numai adevărul, acela către care se îndreptau privirile desperate a miilor de cetățeni, acel pe care toți îl divinizau, acela care fu aclamat președinte suprem a L. A. N. C., încredințând dlui profesor A. C. Cuza, doctrinarul ideii salvatoare, toată făptura lor, de care avea dreptul să dispună, atunci când aceasta magnifică inteligență va crede de cuviință.

Astfel A. C. Cuza se identifică cu Liga Apărărei Naționale Creștine.

Cu durerea omului, cu satisfacția savantului, care își vede verificate prevederile și cu conștiința omului superior și-a luat acesta mare răspundere, mulțumit că a sosit momentul, în care să poată depune la picioarele acestei oropsite națiuni toată fructuoasa lui muncă, toată cultura lui și toată deșteptăciunea.

Un om într'adevăr superior, profesorul Cuza și-a dat seama că un nou partid politic nu poate face față împrejurărilor. Trebuia o organizație mare unde să se închine tot românul aceluiaș steag, despărțită de mentalitățile politice învechite a partidelor, detestate de toți cari au văzut în ele nenorocirea țării.

In adevăr L. A. N. C. se deosebește de orice partid politic prin originea, prin rolul ei și prin organizarea elementelor ce o compun.

Născută din necesitatile vremei, își propune a rezolva chestiuni pe cari partidele nu vor să le vadă și pretinde dela toți o disciplină de fier.

Nici nu se putea altfel. Partidele politice întrețin disciplina membrilor lor, prin pedepse cari se adresează materialui, ca pierderi de mandate, funcțiuni publice eventuale, retrageri de credite, excluderi din consilii; în Ligă ea trebuie ținută prin convingerea tuturor că trebuie să se supună unui om mare, cu vederi largi, cu superioritate vădită. Este singurul mijloc de anihila tendințele centrifuge ale omului, (căci ori cum ar fi, e om); se simțea deci nevoia ca Prof. Cuza să conducă organizația autocrat, aceasta fiind singura garanție de reușită a ideei.

Altfel Liga nu ar fi fost decât un simplu partid, deosebit doar ca doctrină de celelalte. Prin aceasta, șeful suprem, trebuia să prescrie tuturor o viață nouă, al cărei exemplu el este, un adevărat regim spartan. Și cât e de greu mai ales astăzi! In țara celui mai abject hermafrodism sufletesc, unde omul este deprins a suferi mimetismul, după cum e făcută nota de plată, credeau unii ca este o imposibilitate să mențiii o atare disciplină. Și în jurul profesorului dela Iași, s'au adunat oameni mulți, de tot felul. Au venit aderenții de altădată, idealiștii timpurilor trecute, alți oameni sinceri noui, dar n'au lipsit nici profitorii.

E greu ta cunoaște omul mascat de viclenia cu care soarta l'a înzestrat, atunci când manifestându-se ca partizan sincer și desinteresat, se expune temporal alături de ceilalți la persiflarea unora și la batjocora celorlalți. Prin acești întruși, Liga devenea partid ,căci disciplina, condiție sine qua non, nu se putea menține, lipsind convingerea și buna credință a unora dintre partzani. Alergând după avantagiile, pe cari profitorul, inficiat în materialismul egocentric, știe să le extragă, mai ales când e înconjurat de idealiști, forțamente apare conflictul între exploatator și exploatat.

Agravat prin augumentarea dată de veleitățile morale cât și de momente de înconștiență, regretabile și neexplicate decât prin măiestria profitorului, conflictul ia o forma acută, aducând în 1927 L. A. N. C. în situația unui domeniu pentru care se dau lupte fratricide, spre mirarea tuturor celor ce stau departe de ea și spre satisfacția neamului lui Israel.

Pentru ce s'a frământat tinerimea Universtară, pentruce a suferit profesorul Cuza și a renunțat la toate privelegiile cu care viața i-ar fi răsplătit deosebitele sale calități? Pentru ca astăzi, în timpurile cele mai critice, pe care le-a trăit cândva România, din cauza vicleniei, răzbunărei, dorinței de mărire și înconștienței să se încerce a destrăma ceeace autorii nu ar fi putut țese niciodată?

Unde e simțul răspunderei în fața lui Dumnezeu și a omului, a acelor ce nu vor să creadă că sunt simpli oameni, ci centru, bază și țintă principală a tutu-

(Continuare în pagina II)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Continuare de pe pagina I)

ror lucrurilor mari, fără să poată radia, susţine şi lumina?

Adversari ai anarhiei ruseşti, unde a dispărut erarhia valorilor, vor ca prin comunicate să ne dea imaginea fidelă a ucazului prim a lui Kerensky? Vor să înlocuiască inteligenţa? Cu ce? Vor să schimbe direcţia? Cine? Oricât vor fi de mulţi, nu se vor putea ridica la înălţimea de unde tronează Profesorul Cuza, căci singuratecele şi timidele încercări a unei bune părţi din ei nu ne dau o asemenea garanţie.

Astfel, fără nici o precugetare, ai impresia că ori a manevrat chiar elementul contra căruia pretind că luptă, ori e înconstienţă. In primul caz, suprimi, iar în al doilea înlături, cu toată mila pe care ţi-o inspiră.

In ultimele zile, rebelii ligişti, ne oferă statute, regulamente şi program, repudiate astăzi până şi de partide politice şi chiar unele cari fac exces de democraţie.

Statut şi regulament sunt hotărîrele unui om mare, deduse de el şi dacă e nevoe cu consiliul celorlalţi, după necesităţile pe cari evenimentele le au, iar program nu poate fi decât doctrina frământată atât şi recunoscută şi de ei, a profesorului dela Iaşi.

De altfel pare a se fi înţeles acest lucru în August 1926, când Marele Consiliu, îi încredinţease, când conflictul era încipient, puteri discreţionare.

Dece revenire? Pentru ca să aibă acelaş cuvânt orice chemat sau nechemat, ales sau neales, astfel ca prin votul vreunui analfabet politic, să cadă o soluţie produsă de un creer ce o viaţă întreagă a scos la iveală adevăruri universal valabile?

E suficient a ne convinge că acei, cari s'au ridicat pe umerii generaţiei tinere destul de sus pentru a o brusca, jigni sau trăda, nu sunt pătrunşi de nevoile timpurilor noui, rămânând închistaţi în concepţiile moştenite dela cei ce au guvernat şi poate din cauza lor vor mai guverna.

Să ştie totuşi că dacă nu au a da socoteală nimănui, tinerimea care s'a sacrificat fără şovăire va avea dreptul şi curajul de a le protesta poliţele, a căror scadenţa s'a cam apropiat.

Desigur ca această tinerime va înonjura pe profesorul ei, care i-a justificat acţiunea, a ajutat-o, s'a sacrificat pentru ea şi îi este pilda vie a autorităţii morale şi a sincerităţii.

Sufletul lui se juxtapune perfect peste cel al nouei generaţii şi doctrina i-a impărtăşit-o suficient, pentru a o trăi în toată complexitatea ei.

Dacă pleacă unii de voie sau nu, să se ştie că L. A. N. C. va trăi pentru a realiza un ideal de acei cari au născut-o cu contribuţia eului lor sacrifcat şi vor ocupa la timp, cu destulă pregătire locul acelor ce s'au arătat a nu fi la înălţimea vremurilor pe care un biet neam e sortit a trăi.

Profesorul Cuza e simbolul, el va trăi mereu în sufletul tinerestului, căci să nu uite acei ce au voit să-l înlăture, că oamenii mari mor uneori de două ori, alteori numai odată: întâi ca oameni şi apoi ca oameni mari, după cum e viabilă opera lor.

Profesorul Cuza nu va muri de două ori, ci va asista cu compătimire la moartea acelor ce au voit să rămână simple mediocrităţi.

Ion Fotiade.

Citiţi, răspândiţi şi abonaţi ziarul „SVASTICA BANATULUI“.

Sprijinând ziarul nostru veţi contribui la desrobirea economică a Neamului Românesc!

Ziua eroilor. Ziua eroilor a fost serbată, în oraşul nostru, cu o strălucire deosebită. La ora 9, în piaţa din faţa Prefecturei, s'a oficiat un Te-Deum, de către protoereul Dr. Ţiucra, ajutat de preoţii V. Stroca şi I. Plavoşin, la care au asistat reprezentanţii autorităţilor civile, bisericilor, şcoalelor, societăţilor şi corporaţiunilor, precum şi toată armata şi ofiţerii. După terminarea serviciului religos, întreg cortegiul s'a îndreptat spre cimitirul militar, unde s'a oficiat un parastas, pentru odihna sufletelor eroilor căzuţi în război, pentru întregirea neamului. Pe drumul parcurs de cortegiu au fost înşiraţi elevii tuturor şcoalelor primare şi secundare. La cimitir s'au depus frumoase coroane de flori din partea regimentelor din garnizoană, Primăriei oraşului, Prefecturei judeţului şi Scoalei Politehnice. Cu acest prilej d-nii Dr. P. Ţiucra şi I. Petrovici, inspector al învăţământului secundar au rostit câte o cuvântare ocazională, în care au preamărit memoria eroilor căzuţi în lupta pentru mărirea ţării şi întregirea neamului românesc.

Nici un ac dela jidani!

Cum ni se bătjocoreşte Familia Regală

Ziarele din Timişoara publică, — de sigur pe bani buni, — următoarea notiţă:

Vizita Regelui Gheorghe al Greciei la Fabrica de Bere Timişoreană

Cu ocaziunea banchetului dat de Automobil-Club în onoarea A. S. R. Principele Nicolae şi ex-regele Gheorghe al Greciei s'a servit şi bere timişoreană. Cu această ocazie a observat ex-regele Gheorghe, că starea sănătăţii M. S. Regelui Ferdinand s'a ameliorat într'atât, întrucât poate bea din nou zilnic bere timişoreană „English-Porter“. M. S. Regele Ferdinand a observat ginerului Său, cu ocazia plecării Sale la Timişoara, că această băutură distinsă este spre terminare. După sosirea Sa la Timişoara, ex-regele Gheorghe a dispus numai decât pentru a fi expediate câteva lăzi bere „English-Porter“ şi „Record-Specială“. Cu această ocaziune regele Gheorghe şi-a exprimat dorinţa de a vizita locul de fabricaţie al acestei bere. In ziua următoare regele Gheorghe, însoţit de d-l prefect Dr. Bogdan, a onorat Fabrica de Bere Timişoreană cu vizita Sa, fiind condus şi lămurit de preşedintele şi directorul general al întreprinderii, d-l Sigismund Szana. Regele Gheorghe a vorbit cu cea mai înaltă recunoştinţă de instalaţiunile technice cele mai moderne şi de curăţenia exemplară. După terminarea vizitei M. S. ex-regele Gheorghe a luat un imbis şi a consumat bere în restaurantul fabricei de bere şi exprimându-şi din nou cea mai înaltă recunoştinţă asupra celor văzute şi asupra calităţii berei, şi după ce a petrecut aproape o oră şi jumătate aci, a plecat cu suita Sa.

*

Ştiam până acum, că reclama este sufletul comerţului, dar nu credeam, că se vor găsi îndrăzneţi, cari să se folosească de numele membrilor Familiei Regale ca să-şi facă reclamă, pentru o marfă de consum. De sigur, că membrii Familiei Regale în vizita lor prin oraşele mari ale Ardealului şi Banatului cercetează totdeauna şi marile fabrici industriale. Ce ar fi dacă fiecare fabrică şi prăvălie, unde oaspeţii Inalţi intră şi târguesc ar înşeila poveşti întregi şi le-ar publica la gazetă făcându-şi reclamă cu numele membrilor Familiei Regale?

De sigur, că negustorul sau fabricantul român s'ar simţi fericit, dacă vre-un membru al Familiei Regale i-ar trece pragul, dar s'ar feri să facă reclamă la gazetă cu numele Regelui sau vre-unui Prinţ. Bunul simţ şi respectul ce-l datorăm cu toţi Dinastiei l-ar opri să facă acest lucru.

Nu tot aşa jîdanii. După cum vedeţi, lor puţin le pasă, numai „ghişeftul“ să meargă. Dar oare numai de dragul „ghişeftului“ fac reclamă aşa cum o fac? Fiindcă e vorba de o marfă, care nu poate concura, — ori şi ce reclamă i s'ar face, — nici cu berea Bragadiru, dar nici cu altă marfă similară românească. Şi atunci se pune întrebarea de ce se ferfeleşte numele Regelui şi a Prinţului în noroiul reclamelor?

Răspundem tot noi. Reclama e numai mijlocul şi forma aleasă de ei pentru a coborî ceiace avem noi sfânt, pentru a-şi bate joc de Dinastia noastră, de noi, de ţară. Scopul e acesta din urmă. Aceasta drept mulţumită pentru căi ocrotim, că le dăm prilej să se îmbogăţească pe spatele românului.

Şi atunci se pune întrebarea: cine-i vinovatul? Cine a dus pe Regele Greciei la Szana ca să-i bea berea, să-i mănânce imbisul, să-i dea prilej acestuia din urmă să-şi facă reclamă cu numele Regelui nostru? Nu se găsia în Timişoara o cinstită casă românească unde să fie ospătat? Cine-i vîndutul din însoţitorii Prinţului Nicolae, care are interes, ca să se facă reclamă acestei fabrici, ca fabrica să vândă cu câteva zeci de lăzi de bere mai mult?

Tot atâtea întrebări la cari aşteptăm să dea răspuns conştiinţa cinstită şi românească a celor ce au organizat aici în Timişoara primirea Inalţilor oaspeţi.

X. Y.

N. R. Dăm loc cu plăcere acestui articol documentat. Il lăsăm fără comentar. Din partea noastră punem numai o singură întrebare, la care şi noi aşteptăm răspuns: Ce au de spus membrii români din Consiliul de Acţie? Ori conştiinţa lor cinstită şi românească..... nu le dictează să reacţioneze? Nu putem crede că pentru tantiema — arginţii lui Iuda — pe care o primesc, să fie constrânşi să tacă! Vom reveni.

PATRIA

Patria e pământul pe care ne-am născut şi în care dorm strămoşii în mormintele lor. Ei au muncit din greu spre a o înfăţări, şi în lucrările, în luptele lor se gândeau la noi cari eram să le urmăm opera; ne ziceau urmaşii lor şi s'au stins cu un singur dor, rugând pe Dumnezeu să învingă dreptatea şi adevărul!

Patria ne este cel mai scump şi cel mai sfânt lucru din lume pentru care falnicii dorobanţi şi-au risipit sângele, şi-au dat vieaţa, spre a rupe lanţurile grele ale sclăviei noastre, spre a o face liberă, mare şi puternică spre a uni pe vecie toată suflarea românească. Prin eroii dela Mărăşti, Mărăşeşti, Oituz şi alte locuri sfinte, legea tainică a firii a eşit biruitoare... după secole de jale, chinuri şi suferinţe a învins dreptatea şi adevărul! Aceşti martiri slăviţi au pus temelia României-Mari şi unite!

Patria e marea legătură frăţească care ne uneşte pe toţi cari vorbim aceiaşi limbă, care avem aceiaşi lege strămoşească.

Patria e trecutul falnic stropit cu lacrimile, sudoarea şi sângele strămoşilor noştri, e vremea de faţă, e viitorul inimilor şi visul de aur al copiilor noştri.

Patria nea-a fost leagănul, ne este vieaţa şi ne va fi mormântul de odihnă!

Totul pentru fericirea, mărirea, înălţarea, întărirea şi independenţa ei! Căci cea ce facem pentru patrie, facem îndoit pentru noi înşine!

Pe lângă independenţa naţională, să-i câştigăm şi independenţa economică.

Să muncim deci cu toţii, să ne păstrăm graiul, legea şi glia noastră strămoşească, să ne iubim unul pe altul ca neşte fraţi adevăraţi... să fim gata în orice clipă a ne da şi vieaţa pentru ea. Astfel vom deveni urmaşi vrednici ai strămoşilor şi vom fi binecuvântaţi nu numai de copiii noştri, ci şi de atotputernicul Dumnezeu!

T. M. B.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar şi în *românul* necinstit şi înstrăinat!“

Cine ceteşte, învaţă.
Cine învaţă, înţelege,
Cine înţelege, lucră,
Cine lucră, nu piere!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Foita „SVASTICEI BANATULUI“

NEGRUL

Este mult de atunci! Am făcut o călătorie lungă în străinătate şi la un chiosc de gară, mi-am cumpărat ziare şi reviste. Eram singur în compartiment şi am început să răsfoesc prin jurnalele cumpărate. La urmă, de urât şi obosit cum eram voiam să le arunc la o parte, când pe ultima pagină zăresc titlul unei nuvele: **„NEGRUL“**. Nu-mi mai aduc aminte de cine era scrisă. M'a impresionat adânc. Valul anilor nu a fost în stare să mi-o şteargă din minte. De multe ori m'am gândit la ea, şi acum profit de ocaziune pentru ca să o povestesc.

In cel mai frumos restaurant a renumitei băi Karlsbad în fiecare zi la orele fixe se zărea un negru, îmbrăcat ireproşabil, după cea din urmă modă. Intr'un colţ retras, se aşeza la o masă rezervată şi nu îl interesa nimic, nu privea spre oaspeţii din jurul său. Avea o purtare gingaşă şi era un om galant. Personalul îl servea cu mare băgare de seamă, ceace înseamnă că a fost un oaspe distins. După ce mânca aprindea o ţigară şi adâncit în gânduri răsfoia gazetele, până când se depărta. Zilnic era la fel.

La orele obişnuite, masa vecină din acel restaurant zilnic era ocupată de un alt domn. Acela însă, deşi întotdeuna era singur, era pururea vesel, se interesa de tot ce îl înconjura. Era un avocat jîdan din Germania, bogat şi cu renume. De nişte zile încoaci îşi propusese să facă cunoştinţă cu vecinul său negru şi aştepta numai prilejul potrivit. Incă în aceeaşi zi pe o cale laterală din grădina publică se găseşte, faţă în faţă, cu ţainicul necunoscut. Se hotăreşte repede îndreptându-se spre el... îl agrăeşte şi cunoştinţa este făcută. Frământat de curiozitate începe asaltul întrebărilor, iar negrul răspunde distrat, cu un glas blând plin de tristeţe. Ii spune, că e avocat din America, a studiat în Franţa şi Germania, a obţinut doctoratul în drept şi filosofie. A călătorit mult prin Europa, e de religie romano-catolică şi încă necăsătorit. Se împrietinesc repede.

La stăruinţa avocatului jîdan, negrul se învoieşte să facă împreună o plimbare mai lungă. Vorba devine din ce în ce mai intimă şi mai prietenoasă. Jîdanul ar dori să ştie toate... După un timp scurt îl întreabă asupra cauzei tristeţei şi singurătăţii. Negrul ca şi când ar fi fost trezit dintr'un somn greu, s'a oprit în loc, l-a privit lung, a oftat adânc şi a început să vorbească.

Mă întrebi dragă domnule coleg, de ce sunt vecinic trist, şi care este cauza că nu caut societatea oamenilor? Ceri mult dela nima mea, nu am voit să desvăluit nimănui... Am purtat cu resemnare durerea săpată în inima mea, nu am voit să desvălesc nefericirea mea nici celor mai apropiaţi de sufletul meu. Imi eşti foarte simpatic. Din ochii dumitale se revarsă atâta bunătate şi sinceritate. Aceasta mă face să-ţi răspund fără şovăială. Ei bine... o să ştii toate! Ţi-am spus cine sunt. Am învăţat mult, am văzut multe. Dumnezeu m'a inzestrat cu o minte ageră, cu o inimă primitoare pentru tot ce este frumos şi bun şi mi-a dăruit o avere mare. La ce bun toate aceastea?.... Coloarea corpului meu, mă face să fiu cel mai nefericit om din lume. Pe lângă toată ştiinţa, calităţile şi avuţia mea, port pecetea lui Cain pe frunte, sunt un negru disprefuit şi încunjurat de toţi... sunt o figură de râs şi scârboasă. Oh!... tot ce am, aş da bucuros, m'aş lipsi de toate dacă aş deveni alb. Om alb între cei albi, european între europeni, asemănător D-tale şi semenilor D-tale. Ce fericire ar fi pentru mine... ce noroc! Atunci nu aş fi mai mult singur, nu aş fugi de oameni, aş fi vecinic cu voi. Talentul meu, energia, averea şi cultura mea... toate-toate le-aş depune în slujba voastră! M'aş căsători şi aş fi cel mai fericit om din lume. Oh... de-ai şti, cât de mult iubesc şi cât îmi sunt de drage femeile albe, cât de mult aş dori să fiu şi eu în societatea lor, să am şi eu un ideal dintre ele... un suflet pe care să-l slăvesc, pentru care mi-aş da şi vieaţa. Drăgălaşele albe în hainele lor gingaşe, cu ochii lor sclipitori, cu glasul lor dulce, cu privirea lor îngerească, îmi sunt mai scumpe de cât totul pe pământ!... De mă apropii de ele... fug de mine. Dacă le privesc... îmi râd batjocuritor în faţă. Dacă le grăesc... să întorc dela mine cu groază şi dispreţ... Iţi poţi da seamă cât de mult mă doare... Cât sufăr, cum mă dejoseşte aceasta. Ce chinuri grozave îmi sfâşie sufletul şi inima! Ştii D-ta ce înseamnă să doreşti, să fi gata ca să-ţi dai vieaţa pentru a fi în loc de negru un alb... să doreşti ceea ce nu se poate împlini nicicând.

Ochii negrului se umplură de lacrimi, pieptul i-se sbătea chinuit de durere, ofta adânc şi plecând capul mergea alături de colegul său, trist, fără să mai zică ceva.

Duşi pe gânduri şi unul şi altul îşi continuară drumul. După o pauză dureroasă avocatul jîdan începu să-l mângâe cu cuvinte blânde.

Se apropiară de restaurant. Jîdanul îl învită să ia masa împreună. Negrul răspunse:

— Iţi mulţumesc că ai avut bunătatea să mă asculţi şi îţi mulţumesc pentru cuvintele prietineşti, pentru compătimire. Te rog să nu-mi iei în nume de rău dacă azi nu-ţi pot satisface dorinţa D-tale. Destăinuindu-mi durerea, mi-am sfâşiat rănile sufletului. Sunt atât de mâhnit şi obosit, încât nu te pot însoţi. Mă duc să mă odihnesc. Am lipsă de linişte. La revedere mâine.

*

Jîdanul aştepta cu nerăbdare ziua de mâine. La orele obişnuite veni negrul în restaurant. Când îl zări avocatul jîdan, se îndreptă spre el, îl salută prieteneşte şi îi ceru voe să ia masa împreună. Se aşezară în colţul retras.

INFORMAȚIUNI

„Svastica Banatului“ *urează serbători fericite tuturor cetitorilor ei, de sf. Rusalii. Rugăm pe toți Românii de bine să cetească, să răspândească și să aboneze ziarul nostru, pentru a putea duce lupta de desrobire economică a elementului românesc din ghiarele finanței jidovești, ca să vedem odată că România Mare este a Românilor, a tuturor Românilor, dar numai a Românilor.*

Noul guvern. După demisionarea guvernului Averescu, M. S. Regele a încredințat pe Dl. *Barbu Știrbei*, cu formarea noului guvern. Duminecă dimineață au depus jurământul în fața Regelui domnii miniștri: C. Argetoianu, Dr. Nicolae Lupu, Al. Lăpădatu, Const. Dimitriu, Stelian Popescu și General Angelescu.

Lista guvernului este următoarea:

1. *Barbu Știrbei*, președinte al consiliului, ministru de interne, titular; interimar la ministerul de externe.
2. *C. Argetoianu*, domenii și agricultură;
3. *Dr. N. Lupu*, instrucția publică;
4. *Stelian Popescu*, justiție;
5. *Alex. Lăpădatu*, la arte și culte;
6. *General Paul Angelescu*, la răsboiu;
7. *C. Dumitriu*, comunicații;
8. *N. R. Căpitaneanu*, subsecretar de stat la ministerul de interne;
9. *Inculeț*, Sănătatea publică;
10. *Pan. Halipa*, Lucrări publice;
11. *Mrazek*, Industrie și comerț;
12. *Iunian*, Muncă;
13. *Sever Dan*, sub-secretar la Finanțe;
14. *Cipăianu*, sub-secretar la Domenii.

*

Colonelul Baronescu, prefect de Timiș-Torontal.

Rugăm pe toți prietenii noștri să nu asculte de știrile neliniștitoare, puse în circulație de elemente cari doresc răul țării. Stați liniștiți și aveți încredere în viitorul strălucit al patriei noastre. Respectați legile și ordonanțele, pentru a dovedi lumei întregi, că membrii L. A. N. C., luptă numai pe căi legale pentru binele obștesc, pentru ridicarea neamului și fericirea patriei! Deviza noastră este: Hristos, Regele, Națiunea!

Drapelul național. Steagul tricolor este simbolul tuturor năzuințelor acestui neam, care a făcut gardă neclintită dealungul veacurilor pentru apărarea civilizației. El ne este scump, pentrucă ne întruchipează strămoșii noștri, pe noi și pe cei ce vor veni. Este testamentul sacru ce-l lăsăm generațiilor viitoare, care la umbra tricolorului să rămână demne de predecesorii lor. Cu ocazia tuturor sărbătorilor naționale se obișnuește a se arbora steagul tricolor, în semn de bucurie și reînălțare sufletească. Aici în Timișoara ne este dat a asista la batjocorirea a tot ce avem mai sfânt, căci în diverse ocazii, apar la toate edificiile particulare zdrențe plouate, în colori indescifrabile și de mărimi diferite și adesea rupte. Nu mai departe de ziua Eroilor, am văzut înfățișarea orașului. înfățișare de care ne este rușine. La biserica Domului — catedrala romano-catolică — construită cu munca bieților Români, aduși cu forța de autoritățile austro-maghiare, a fost arborată o cârpă murdară; se vede că bunul simț i-a determinat să o scoată de îndată ce festivitățile s'au terminat. Nu ne închipuiam că între episcopii minoritari să se fi încheiat vreun pact. în sensul desconsiderării românismului, dar după fapta episcopului Majláth, vine gestul Șvabilor, care ar avea darul să ne convingă în acest sens. La arena sportivă Banatul cu ocazia tuturor matchurilor se arborează un steag în roș-galben și albastru, dar colorile sunt aranjate vertical, astfel încât ne reamintește drapelul orașului Budapesta. Rugăm pe Dl. Prefect al Poliției a lua măsuri, ca steagurile arborate la serbători să aibă aceiaș mărime, după cum prevede legea, să fie făcute dintr'o materie mai durabilă și în colorile noastre distincte; iar steagurile ce amintesc timpurile ce trebuiesc înmormântate în trecutul odios, să dispară de pe teritoriul țării noastre. Ar fi bine apoi ca după ce trece ziua serbătorită, să se ridice steagurile de pe edificii, pentru ca să nu le ploaie și pentru a nu ne da impresia unui bâlciu de inferioară calitate.

Adunarea generală a corului „Doina“. **Alegerea noului comitet.** Duminecă, 29 Mai, corul „Doina“ și-a ținut în școala din cartierul Fabric. întâia adunare generală. Inainte de deschiderea ședinței corul „Doina“ a dat răspunsurile liturgice la serviciul divin oficiat în biserica ort. română, iar la ora 11 toți membri corului au luat parte la adunare. După cetirea rapoartelor controlorului și arhivarului, se alege o comisie de candidare, compusă de 5 membri, după care ședința se suspendă pe 10 minute. Redeschizându-se ședința, se procedează la alegerea noului comitet, care se compune astfel. Președinte: Dr. A. Bogdan; vicepreședinte: Dr. V. Mercea; secretari: I. Giuchci și C. Stancuescu; casier: V. Spineanu; controlor: Dr. I. Teleguț; arhivari: A. Milos și P. Petrovici. Membri în comitet: Dr. I. Dobosan. Dr. L. Georgevici, prof. Andreescu, Emil Grădinar, Iosif Popa-Basu, Dr. Maior, N. Jucu, Dr. N. Eremia și N. Pasulă. După terminarea ședinței a avut loc un banchet în sala fabricei de bere, la care au toastat Dr. I. Teleguț, C. Stânculescu, Dr. A. Bogdan, Pr. Tr. Golumba, . Savii și I. Velceanu. La urmă „Doina“ a executat mai multe cântece naționale. Corul „Doina“ desfășură cea mai frumoasă activitate culturală în orașul nostru. Acest cor — spre mândria noastră — a devenit în scurtă vreme unul dintre cele mai bune coruri din țară. Toată lauda merituosului conducător dlui Drăgoi și colaboratorilor săi.

Necrolog. Săptămâna trecută a încetat din viața, protopopul Mehadiei Ioan Pepa.

Uzinele Domeniului Reșița. In urma crizei financiare, provocată de lipsa de comenzi și credit, Uzinele Reșița au concediat un număr respectabil de muncitori. Faptul ar fi logic, căci orice industrie, când se găsește în jenă financiară și nu întrezărește un venit în prezent și în viitorul apropiat, micșorează numărul lucrătorilor și în consecință producția. Dar ceeace ne privește, este că toți muncitorii concediați sunt români, menținând în serviciu pe toți nemții, ungurii și jîdanii. Deprinși cu această purtare a Steg-ului față de elementul românnesc, care e nevoit a locui în pivnițele de piatră, în timp ce minoritarii stau la primul etaj (cazul dela Anina), am voit să mai aducem încă o dovadă că, Conducerea acestei mari industrii, duce o acțiune perseverentă de persecuție a elementului românesc. Vor răspunde că românii constituesc elementul inferior de muncă, astfel că forțamente ei au trebuit să fie concediați. Dar de ce? Pentru că unui român îi este imposibil să ajungă la o situație mai bună, rezervată doar conaționalilor „Regelui“ Veith. In timp ce nu au bani pentru a plăti pe lucrători, Uzinele Reșița dispun mărirea palatului din Timișoara, completându-l cu patru balcoane, debursează sume enorme membrilor Consiliului de Adție și funcționarilor superiori și ridică acțiunile cu sută la sută aproape. Bilanțul anului curent, cu cifre elocvente în acest sens a fost publicat în toate ziarele minoritare, cele românești fiind omise, pentru ca să nu ia și ele parte cât de mică din beneficiile obținute prin muncă și subvenție românească. Ne complacem în această situație intolerabilă, fără a ne gândi la bieții români. cari azi pentru a înlesni construirea celor patru balcoane, rămân pieritori de foame. Constatând această situație anormală când românul este asservit intereselor străinilor, fără ca Statul să intervină în favoarea celor ce s'au jertfit pentru ca aceste bogății să poată deveni avuții, Liga Apărărei Naționale Crestine, va admite Capitalul străin, exclusiv crestin, în viața economică a țărei, numai când acest capital va avea caracter absolut constructiv și se va pune în mod necondiționat în servicul interesului elementului majoritar, în cadrul proporționalității etnice; iar Banca noastră de emisiune să sprijine numai acele industrii, care vor da dovadă de incurajarea elementului românesc. Dar asupra regatului lui Veith vom reveni, urmărind pas cu pas orice acțiune pornită contra bieților români.

O văzurăm și pe asta! In numărul 123 (Joi 2 Iunie) al ziarului „Déli Hirlap“ apare înștiințarea că jîdanul Sigismund Löwinger și-a schimbat numele patronimic în acela de László. Noi înțelegem că aceasta să fie admisă unui cetățean, căruia nu-i convine numele, din decență sau că în timpul dominației maghiare i-a fost schimbat cu forță, după planul de desnaționalizare a ui Apony; dar că un jîdan în România să-și schimbe numele într'unul unguresc nu are sens. Ei spun că formează o națiune aparte și în consecință ar trebui să-și găsească tot un nume jîdovesc. După cum nu ne convine ca Bercovici să apară la întrunirile antiromânești ținute de jîdani în străinătate sub numele de Burăh Popescu, tot astfel nu ar trebui tolerat ca jîdanii să ia nume ungurești, pentru a nu se provoca confuzii, neplăcute ambelor părți. In fine o văzurăm și pe asta: un jîdan în România își adoptă un nume unguresc.

In atenția publicului. La Timișoara lucrează un „operator“ particular, bătrân, cu o mână foarte nenorocită. Ni se spune, că nu de mult, la operația unei doamne, ar fi uitat un tampon de vată în burtă, din care cauză, doamna amintită a fost operată din nou de dl. profesor Iacobovici din Cluj, care a scos tamponul. Ne putem închipui cât de suprins și îndignat a fost dl. profesor. Se zice, că de prezent ar mai fi nu caz la fel. Ne miră foarte mult faptul, de ce nu se publică aceste chestiuni și de ce nu se oprește un asemenea analfabet, dela meseria ce nu o cunoaște?!

„Radio“ la Jimbolea. Suntem informați, că în comuna Jimboiea. lângă granița țării diferiți locuitori au instalat fără drept, aparate de „Radio“, prin care zilnic ascultă conferințele politice și „culturale“ din Budapesta. Având în vedere, că aceste „conferințe“ au de scop să ducă o propagandă de batjocoră la adresa țării noastre, rugăm autoritățile și Siguranța să binevoiască a se interesa la fața locului și a confisca aceste aparate, pentrucă presupunem, că momentele de dușmănie arătată de șvabi față de români, în mare parte se atribue, propagandei din Budapesta.

Adunare jidovească de protest în contra României, la Viena. La 30 Mai ora 8 seara, jîdanii din Viena s'au întrunit în sala „Olimpia“ din Rothgasse, spre a protesta în contra României. Jîdanii au pronunțat cuvinte de ofenză la adresa țării și așteptăm ca Ministerul de Externe și Legația română din Viena, să caute, cine au fost „cetățenii români“, cari au aflat de bine ca să-și batjocorească țara.

Nici un ac dela jîdani!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Cum ai petrecut noaptea? Sper că ai dormit bine și că te-ai recules? — Incepu avocatul jîdan și aștepta cu nerăbdare răspunsul.

— M'am recules pe deplin și mă simt liniștit. Despărțindu-ne m'am dus în camera mea și m'am culcat. Am adormit îndată. Am avut, dragă, domnule coleg, un vis ciudat ,un vis aevea... un vis cum nu am mai avut altul în viață... Mă cutremur când mă gândesc la cele petrecute în vis.. Cu durerea mea în suflet am căzut într'un somn adânc. Am început să visez. Mă vedeam pe o câmpie întinsă, plină cu flori... Mergeam încet, mă gândeam la nefericirea mea și mă năpădea plânsul. M'am împreunat mânile și m'am îndreptat privirea spre ceriu rugând pe bunul Dumnezeu, să se îndure de mine și să pună capăt suferințelor mele. Deodată mă cuprinse un fior... mă îngrozi... De sus din înălțime un nor strașnic începu să se desprindă de cealalți și cu o iuțeală nemaipomenită alerga spre pământ. Am stat pironit pe loc... In câteva clipe norul a atins pământul, s'a desfăcut în două, iar din el învăluită în raze se îndrepta spre mine Maica Domnului. Am încercat să fug.... Ea însă îmi făcu semn să stau și cu un glas fără pereche de blând începu să-mi vorbească:

— Nu mai plânge. Ruga ta fierbinte a fost ascultată. Atotputernicul a pus capăt suferințelor tale. Mâine când te vei pomeni, nu vei mai fi negru, vei fi alb între cei albi, un om ca toți cealalți care te înconjură aici în țara aceasta!

— La auzul acestor cuvinte dumnezeești sufletul meu s'a cutremurat de bucurie, plânsul mă năpădise din nou, am căzut în genunchi înaintea arătării dumnezeești, mi-am ridicat privirea spre solia cerească și am strigat: Doamne, cum îți voi putea mulțumi pentru darul acesta, pentru fericirea aceasta?!...

— Fața Maicii Domnului se întuneca, îmi făcu semn să mă ridic și grăi:

— Așteaptă, pân' ce voi ajunge la sfârșit... Să mai știi însă, că deoarece ai cârtit contra destinului și contra poruncii și voinței Dumnezeului nostru, vei primi și o pedeapsă. Mâine când te vei pomeni, vei fi alb, însă să știi că vei fi, totdeodată și **jîdan...**

Enervat, avocatul jîdan îl întrerupe, întrebându-l: ....„și D-ta ce ai răspuns“?...

— Mă năpădise plânsul... căzui din nou în genunchi 'naintea Preacuratei și împreunându-mi mânile spre rugăciune, desnădăjduit o rugai: **Oh Maică Preacurată, dacă aceasta este porunca nestrămutată a bunului Dumnezeu, atunci îl rog ca să mă lasă și pe mai departe să rămân negru.** *Traian M. Boleanțu*

—=xox=—

La sărbători...

Foaie verde din Carpați,
Hai Români, câți suntem frați,
Prindeți hora voinicește,
Și mi-o bateți românește;
Ș-apoi largă, legănată,
Să cuprindă țara toată.

Iarba rea din holde piară,
Piară dușmănia'n țară.
Intre noi să nu mai fie
De cât flori și omenie.

Și să vadă sfântul soare,
Azi în zi de sărbătoare,
Hora noastră cea frățească
Pe câmpia Românească.

—=xox=—

Licuriciul și broasca.

Fabulă Arabă.

Intr'o noapte frumoasă de vară un licurici se juca prin iarbă. O broască îl scuipa cu venin.

— Ce rău ți-am făcut de te porți cu mine așa? îi zise licuriciul murind.

— La ce strălucești? răspunse broasca.

Cum trebue să citim

Cartea e ca un prietin care îți vorbește încet la ureche și care puțină artă și îndemânare să aibă și puțină plăcere să-ți facă, îți câștigă cu atât mai ușor încrederea, cu cât ți-se furișează mai bine în inimă. Dar printre cărți sunt prietini falși și e bine să știi să-i deosebești spre a te feri de ei. Cartea rea e un lingușitor, un dușman ascuns. Conștiința însă, te va ajuta să nu te lași să-i cazi pradă. Orice carte care îți rănește conștiința, care vorbește în potriva milei, a dreptății, a prudenței și a bunelor moravuri, e carte rea; orice carte care îți mulțumește conștiința e bună.

Dar ca să culegi fructele folositoare ale citirei, nu e destul să știi să deosebești și să alegi cărțile; mai trebue și să știi să cetești, și lucrul acesta nu e așa ușor cum crede lumea. A citi bine este întâi a înțelege, și pe urmă a judeca, a-ți însuși cugetările unui autor, a le lua mierea ca albinele.

Ce am spus despre cărți, pot spune și despre ziare și reviste.

Citiți rumai cărți, ziare și reviste bune!

Citiți, răspândiți și abonați **„Svastica Banatului“!**

Cuvinte din bătrâni.

Gura ucide mai mult decât sabia.

*

Cine samănă vânt. culege vijelie

*

Tot nebunul știe câștiga banul, dar nu știe să-l păstreze.

*

Omul înțelept învață minte din pățăniile altora; cel fără judecată nu se învață nici din cele pățite de el însusi.

*

Mai bine sărac lipit. decât avut prăpădit.

*

Cine n'are vara minte. iarna nu mănâncă plăcinte.

*

De vrei să stii cum e oarecine nu întreba departe. ci numai caută cum trăește cu vecinii săi.

*

Lăcomia strică omenia.

*

Fapta bună laudă pe om.

*

Leneșul e frate cu cerșetorul.

*

Gol de haine. puturos, așa-i omul cel lenos.

*

Limba dulce mult aduce.

„SVASTICA BANATULUI“
va lupta ca **România să fie a românilor!**

Din viata satelor noastre

Dorind să avem ştiri din toate părţile rugăm pe toţi Românii de bine să binevoiască a ne înştiinţa despre toate întâmplările, despre toate neajunsurile, necazurile, durerile şi nedreptăţile care le suferă precum şi despre tot ce cred că ar interesa lumea mare. Rugăm însă pe aceşti preţioşi şi inimoşi informatori să ne comunice acestea ştiri numai după ce s'au convins despre adevărul lor, ca să fie şi ei şi să fim şi noi scutiţi de neplăcerile falşificatorilor cu voie sau fără voie. Căci atât autorii cât şi informatorii răspund pentru informaţiunile date.

„Redacţia“

Regionala „Banat“ a L. A. N. C. *a primit din partea mult stimatului ei Preşedinte Suprem următoarea scrisoare: „Iaşi, la 30 Mai 1927. Mult iubite şi stimate amice Ţieranu. Mai întâiu: dă-mi voe să-ţi exprim încă odată cele mai sincere felicitări, pentru admirabila atitudine a Regionalei „Banat“, pe care o conduci cu atâta înţelepciune şi pricepere şi a cărei declaraţie a fost primită ca „Moţiune“ de către Marea Adunare Naţională, de la Iaşi, din 8 Mai, cu nesfârşite aclamaţii, corespunzând sentimentului tuturor. Să trăiască Regionala „Banat“ şi Preşedintele ei! Vă trimit tuturor salutările cele mai bune frăţeşti, în semnul* 卐*. A.C.Cuza.“*

Trăiască Apostolul Neamului, iubitul nostru Preşedinte Suprem D-l Profesor A. C. Cuza!

D-l Cuza vine în Banat. D-l Preşedinte Suprem A. C. Cuza ne-a încunoştiinţat, că va veni pe zilele de 11, 12, 13 şi 14 Iunie, în Banat. Având în vedere, că Guvernul nu permite de prezent nici o întrunire sau serbare, din consideraţiuni mai înalte, vizita D-lui Cuza a fost amânată pe timpul cel mai apropiat. Vom încunoştiinţa la vreme pe toţi aderenţii noştri, de venirea sa, pentru a dovedi tuturora, că Liga în Banat, este şi va fi totdeauna alături de creatorul şi conducătorul ei adevărat!

Înştiinţare
către toţi preşedinţii L. A. N. C. din judeţ

Rog prin aceasta pe toţi preşedinţii comunali să treacă pe la sediul Ligei, din Timişoara, Cetate, strada Gheorghe Coşbuc Nr. 2, pentru a primi instrucţiuni în vederea *alegerilor generale* ce se apropie. Din fiecare sat să vină câte un reprezentant în decursul săptămânii viitoare. *Alexandru Ţieranu,* preşedinte regional.

Birda. Ziua de 10 Maiu a fost sărbătorită cu cuvenita solemnitate. La serviciul divin a luat parte tot poporul. După masă s'a aranjat o serbare împreunată cu dans, în pădurea Mănăstirei. La aceasta serbare a luat parte şi jîdanul Schultz, funcţionar la Pretura din Gătaia, care a avut obrăznicia ca să conturbe această serbare naţională românească, cu pretenţia de a se juca şi „csárdás“-ul obicinuit la Budapesta la 15 Martie. Poporul revoltat a impiedecat executarea acestui dans, iar pe jîdanul provocător şi agresiv, **l'au îmblânzit româneşte.** Rugăm On. Prefectură, ca să nu mai tolereze asemenea elemente de desordine în slujba statului român.

Buzad. Sătenii au de gând să schimbe pe delegatul comunei pentru reforma agrară, care e „pocăit“, baptist, fiindcă nu-şi vede de treabă şi nu se interesează în mod sincer de cauzele ce i-au fost încredinţate. D-lui primar i s-a comunicat la Consiliератul Agricol, unde am intervenit şi noi, că la toamnă va primi pământul statului în arendă, pentru săteni.

Chisătău. Locuitorii acestei fruntaşe comune bănăţene, de mult roagă Prefectura Judeţului, ca să le trimită un notar român, în locul actualului notar şvab-maghiarizat, al cărui tată a refuzat să depună jurământul legal, ca funcţionar la C. F R. şi a preferat să părăsească serviciul. De ce nu satisface dl. prefect cererea acestor plugari, al căror minunat cor, a ştiut să ne facă fală în întreagă tară.

*

Intrebăm autorităţile şcolare, cum se poate, că învăţătorul român, tot la 2 săptămâni, face câte un teatru cu elevii din şcoala primară. Ce vor învăţa aceşti elevi?! Mai bine mai multă carte şi mai puţin teatru.

Duboz. Săteanul Drăgoi Tal, peş, fură zeci de care de lemne din pădurea statului în înţălegere cu un pădurar. Jandarmeria a dresat actele pentru dare în judecată. Atragem atenţia domnului şef de ocol silvic din Iersig.

Lăţunaş. Aceasta comună dela frontiera jugoslavă, nici astăzi nu are izlaz comunal. In schimb are un castel, al baronului Stoianovici, în mijlocul satului, încunjurat de un frumos parc. Invităm pe toţi politicianii ţării, ca să viziteze aceasta comună nenorocită, constituind cea mai eclatantă dovadă de nedreptatea regimului trecut, care a ştiut să ridice casteluri şi parcuri, atunci, când sărmanii români îşi păşteau gâştele, legate cu sfoară de picioare, pe marginele de şanţuri, ca nu cumva să între în posesiunea baronului, care aplica şi încasa pedepse în bani, fără nici o altă judecată. Ruşinos şi dureros pentru noi, că Lăţunaşul nici astăzi nu are izlaz comunal corespunzător. Aşteptăm, că organele reformei agrare să satisfacă aceasta elementară şi dreaptă cerere.

Recaş. In Casina Română, care nu are nici un membru român, primpretorul Weisz a fost lovit cu un scaun în cap. Trei zile a stat în locuinţă cu capul legat. Populaţia românească din aceasta plasă, mereu se plânge contra acestui domn, moştenit din fosta administraţie maghiară. Dl. Weisz, mare vânător, se interesează de acest sport în continua prietenie a diferiţilor minoritari şi în defavorul vânătorilor români. Oare ce ar zice Liga Naţiunilor, dacă dl. Weisz într'o bună zi, ar fi scos din serviciu?

Secuşigiu. S'a ales consiliul comunal conform dorinţelor sătenilor spre deplina lor mulţumire. Piedicile puse au fost zădarnite şi au fost înlăturate prin constinciozitatea autorităţilor şi disciplina poporului. Suntem mândori de simţul de ordine şi legalitate a bravilor noştri secuşigeni.

Silagiu. Dl. inginer, şeful ocolului silvic din Iersig a promis, că va satisface toate dorinţele legale ale locuitorilor români din aceasta comună. Rugăm pe prietenii noştri, ca să ne comunice toate dorinţele lor în aceasta cauză, pentru a fi în curent cu ele. Plângerile înaintate se referă la fostul şef de ocol, nu la cel de prezent. L. A. N. C. va lupta şi pe mai departe pentru îndeplinirea dorinţelor legale ale sătenilor.

Şustra. Din iniţiativa d-lui Gh. Ciunga, consilier comunal, fost preot şi a corului bisericesc local, zilele trecute s'a sfinţit monumentul eroilor căzuţi din aceasta comună. Cu bucurie înregistrăm acest act de înaltă conştiinţă naţională, din partea acestor săteni, cari îşi cunosc datoria faţă de eroii căzuţi pe front şi cărora avem a le mulţumi că astăzi noi putem trăi în pace în ţara noastră liberă. Ar fi de dorit, ca pretutindeni să se ridice câte un monument în amintirea celor căzuţi pentru înfăptuirea idealului nostru naţional.

Teregova. Un jîdan din Budapesta exploatează mina din Teregova, din care extrage materialul necesar, la fabricarea de email şi caolină, pentru care plăteşte drept taxă către comună, suma de 1 Leu pentru 1000 kilograme. Aceasta mină este cu adevărat cea mai rentabilă din întreaga ţară şi materialul brut se exportă în Ungaria, Cehoslovacia etc. şi în ţară, la Mediaş. Ne miră foarte mult, cum a ajuns acest jidan din Budapesta să exploateze o asemenea mină rentabilă la noi în ţară. Cum rămâne cu legea minelor şi naţionalizarea subsolului???

Urseni. La cererea motivată a sătenilor şi în urma anchetei preturei, primarul comunal a fost delăturat din post, pentru faptul că este un alcoholist pătimaş. Toate acuzele aduse de săteni s'au dovedit de întemeiate şi Prefectura a făcut dreptate. Vedeţi cum distruge alcoholul şi pe cei mai de vază plugari. Vedeţi cum ajung de ocara satului şi fruntaşi plugari, nimiciţi prin otrava cumpărată dela jîdani.

Organizaţii L. A. N. C. In comuna Topolovăţul-Mare s'a constituit comitetul L. A. N. C., în felul următor: Preşedinte: Constantin Josu, Vicepreşedinţi: Nicolae Peri şi Roman Cralovicianu, Secretar: Dionisie Dumitru, Casier: Moise Seculi, Membri în comitet: Trailă Raţiu, Dimitrie Lazar, Dionisie Cioca, Nicolae Başiţa, Partenie Jucu, Costa Mania, Costa Jichiţa, Dionisie Iorgovan şi Francisc R. Felicităm noul comitet şi-i dorim spor la muncă.

Către prietinii şi depozitarii noştri

Rugăm pe toţi prietenii şi depozitarii noştri, cari primesc mai multe numere din gazetă, ca să le vindă cu exemplarul şi la finea fiecărei luni să ne trimită suma incasată, cât şi exemplarele rămase nevindute. Rugăm pe fiecare să binevoiască a ne comunica câte exemplare să-i trimitem săptămânal.

Editori-proprietari:
Traian M. Boleanţu
şi
Alexandru Ţieranu.

Banca „Mercur“
de Comerţ şi Credit S. A.
Timişoara
I. Bulev. Regele Ferdinand No. 5

Preţul banilor:

1 Franc francez	Lei	6·52
1 Liră sterlină	„	811·—
1 Dolar	„	166·50
1 Franc elveţian	„	32·10
1 Liră italiană	„	9·13
1 Cor. Cehoslovacă	„	4·92
1 Zlot polonez	„	18·50
1 Dinar	„	2·90
1 Marcă germ. aur	„	39·40
1 Schilling austriac	„	23·30
1 Levă Bulgărească	„	1·15
1 Liră turcească	„	80·—
1 Pengő ung.	„	29·—
1 Drahmă grec.	„	2·05
1 Franc belgian	„	6·58

Preţul cerealelor (100 Kgr.)

Grâu	Lei	825
Porumb	„	500
Secară	„	650
Orz	„	650
Ovăz	„	650
Făină de grâu 0	„	1500
„ „ „ 00	„	1600
„ „ „ albă	„	1450
„ „ „ de pâine	„	1300
Tărâţe	„	480

DE TOATE

GLUME

Curios!

— Curios lucru, — cu cât o afacere e mai murdară, cu atâta produce mai mult venit curat!

Advocaţii.

— Intr'o societate se spunea că doi advocaţi au ajuns la ceartă până la cuţite.

— Hm! — zise un sătean, — nu vă temeţi: Advocaţii sunt ca limbele dela foarfeci. Ele nu se taie una pe alta, dar vai de acela, care s'ar pune între ele!

In vecii vecilor.

— Numai până atunci aşi dori să trăiesc, până ce-mi voiu putea plăti toate datoriile!

— Ce fel?... Tu vrei să trăieşti în vecii vecilor.

Intre prietini.

— Nu te mai întrista şi nu mai plânge, frate, că nevasta ta desigur este acum în cer....

— Nu cred, frate, că dacă ar fi acolo, desigur că s'ar schimba vremea; ar tot durdui şi trâzni.

Grea întrebare.

Funcţionarul (dela biroul populaţiunii): — *Dumneata cum te numeşti?*

— Tănase Tănase...

— Bine, Tănase Tănase, — dar care e numele de botez, şi care cel de familiè?

Servitoarele de acum.

D-na A: *E de nesuferit cu servitoarele de acuma. Servitoarea mea s'a dus la joc şi mi-a luat haina mea de bal.*

D-na B: *Numai atâta? Asta e nimica. A mea mi-a luat şi bărbatul.*

Proces pentru injurii.

— Adevărat este că ai spu despre vecinul d-tale că e un pun gaş şi o canalie?

— De zis n'am zis, dar de ade vărat e adevărat.

———=xox=———

GHICITURI.

Pe pământ stă lemn, pe lemn st apă, pe apă stă piatră, pe piatră st fier şi pe fier carne? (Tocila)

Ce nod cu gura să'nnoadă, şi cu mâ nu să desnoadă? (Cununia)

Pene nu are şi totuş sboară, coarne nu are şi totuş împunge, este mai mică de cât boul, şi mai mare de cât pure cul? (Albina)

Ţine unul fără cap, pe unul mort î spate, cel mort zice: „Mi frică c'o muri“, cel fără cap zice: „Nu te tem până mă vezi pe mine“. (Altoiul)

Trupul, capul mi-e tot una,
Pe un picior stă totdeauna;
Am cămăşi nenumărate
Şi le port pe toate îmbrăcate?
(Varza sau curechiul)

———=xox=———

Ghicitoarea Nr. 2.

La un proprietar lucră 40 de inşi la zi, pe 40 lei, între care erau bărbaţi, femei şi fete. Cât bărbaţi, câte femei şi câte fete au lucrat, dacă un bărbat capătă 3 lei o femeie 1 leu şi o fată 50 bani pe zi?

Terminul de deslegare 18 Iunie

—

Deslegarea acestei ghicitoare e a se trimite pe o cartă postală pe adresa Administraţiei ziarului nostru, cu adresa exactă şi legibilă a expeditorului.

Dintre acei cari vor deslega-o bine cinci vor primi ca premiu: câte o carte, o hartă a României şi un calendar de părete.

Numele câştigătorilor vor fi publicate în ziar.

SFATURI

Fereşte-te de rachiu. Fiecare om trebue să aibă înainte mereu, următoarele rele pe care le aduce rachiul.

1. Rachiul te ademeneşte, ca să te pedepsească.
2. Un păhărut aduce pe altul şi măsura se pierde.
3. Rachiul este otravă vicleană, încălzind spre a răci, amortind durerea ca să o răscolească.
4. Rachiul e începutul sărăciei; banul muncit din greu pe nesimţite se duce în tejgheaua negustorului jîdan, care totdeauna însală.
5. Vârât în trup cu tărâita, doboară cu toporul. Atacă stomac, ficat, rinichi şi creer.
6. Slăbeşte trupul făcând loc altor boli grele, să se prindă uşor.
7. Copiii betivilor, chiar ai acelora care beau zilnic, fără să se îmbete, sunt prada timpurie a bolilor şi a mortei.
8. Omul beat e de râsul tuturor.
9. In ameteala betiei ajunge ucigaş; din gospodar cinstit, într'o clipă de nestire îşi năruie viaţa, încheind-o în ocnă.
10. Rachiul face din om neom, din bogat sărac, din gospodar cersitor.

Bată-l Dumnezeu să-l bată,
Pe cel ce a zis vr'odată,
Că beutura-i curată.
Tu o beai să te'ntăresti,
Ea te'mbată, te omoară.
Tu o beai să-ţi fie bine,
Ea te face de rusine.
Tu o beai să te'ntăresti,
Ea-ţi dă straita să cerşesti.

Fructe fierte. Incepe vremea fructelor. Crude, aduc boli. Mulţi copii mor din pricina aceasta. Fierte însă, sunt bune. Atât merele şi perele, cât şi visinile şi ciresele se pot fierbe. Merele şi perele se curăţă de coajă şi se taie în patru. Dacă ai zahăr, pui o lingură, la fiert lăsând să scadă puţin fiertura. Aşa fel, e o mâncare hrănitoare, răcoritoare, mai ales bună pentru copii.

Băile. Omul la munca ogorului asudă; asudă şi se murdăreşte şi copilul la joc. O baie (scaldă) bună curăţă trupul, moaie pielea şi face ca circulatia sângelui să se înteţească.

Sunt băi reci şi calde. Cele reci se iau vara, de către copii, la scăldat. Peste iarnă nu se ştie ce e baia. Şi doar nu trebue cine ştie ce. O cadă, o covată (troacă) mai adâncă, une ori ajunge. Pentru copiii mici, baia căldută, măcar de două ori pe săptămână e sănătate. Şi pentru cei mari e folositoare.

Sunt băi ce se pot lua acasă şi ca leac pentru boale.

Băile de sare (5 kgr. de sare în apă) sunt minunate pentru copii slăbiti; la gutunariu se fac băi de sare la picioare (125 gr.), sau băi cu făină de mustar. Băile de tărâte sunt bune împotriva mâncărimi de piele si a cojirii ei. Se pun tărâtele într'un săcuşor de pânză în apă căldută. Să fac băi de pucioasă sau de frunze de nuc. Acestea sunt întăritoare mai ales pentru copiii cu scrofule sau care nu pot merge, având picioarele moi.

Pentru cei sănătosi însă, băile răci şi cele de apă caldă simple, fără nici un adaus, sunt de folosit cât mai des, pentru curăţenia trupului, ştiut fiind câte boale se însă numai prin murdăria în care ne tinem.

*

Sănătatea e cea mai bună avutie.

Boala vine cu carul şi iese prin urechile acului.

Mica Publicitate

Un cuvânt 2 Lei. Cu litere groase 4 Lei.

Cel mai mic anunţ la Mica Publicitate costă 40 Lei.

Zidar român îşi oferă serviciile onoratului public, pe preţuri ieftine. Execută lucrări şi reparaturi de beton. Adresa la Administraţia ziarului.

Măestru zugrav român, execută toate lucrările ce cad în aceasta specialitate, cu exactitate şi conştiinţiositate, pe preţuri ieftine şi fără concurenţă. Adresa la Administraţia ziarului.

Caut vânzătoare şi ucenice pentru prăvălie de modă. Adresa la Administraţie. (4-3)

Caut o dactilografă pricepută. Adresa la Administraţie. (5-2)

Apă de Căciulata
Radioactivă, Medicamentoasă
Neîntrecută în vindecarea boalelor de rinichi, ficat, căile urinare (piatră, nisip) Guta, Artritism.
Expediţie la orice staţie C. F. R., plata anticipat prin mandat postal lei 600 lada 25 sticle, loco gara Jiblea. Se găseşte la drogerii, farmacii. Cereţi prospect gratis dela Societatea Căciulata, Călimăneşti, jud. Vâlcea.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCĂ“ Sucursala Timişoara, Piaţa Ţepeş Vodă 2. — Telefon: 1200.

BCU Cluj / Central University Library Cluj